

We hebben sisyphus-arbeid te verrichten. Floortje Scheepers sprak er in één van haar lezingen over toen ze aangaf dat het huidige medische denken uitgaat van een lineaire aanpak en een veel te dichotome aanpak. Het bio-psycho-sociaal denken laat geen betekenisgeving of beleving toe waardoor er geen ruimte is voor het uitwisselen van ervaringen of persoonlijke context. Ieder psychisch probleem ontrolt zich in de wisselwerking tussen het individu en de omgeving. Het is de basis van het sociaal psychiatrisch denken waarbij er ruimte is voor variatie. Waar de één om dezelfde reden depressief wordt, gaat een ander aan de haal met de alcohol. Het zal een kwestie van genen en hormonen zijn om het tot problemen te laten leiden, maar psychische problemen ontstaan wanneer iemand zijn problemen niet meer onder controle kan brengen. Jim van Os spreekt hierbij over het feit dat zogenaamde gezonde mensen hun emoties weer onder controle weten te brengen (binnen de bandbreedte) en bij psychiatrische problemen lukt het iemand niet meer om de normale emoties binnen de bandbreedte te houden. We moeten het lineaire denken loslaten en complexiteit durven toe te laten. Bij complexe problemen is dialoog in wederkerigheid nodig. Naast deskundige kennis is ervaringskennis relevant. De opmaat voor een nieuwe GGZ in wording. Maar voor we de steen boven op de berg krijgen, zullen we het oude sociaal psychiatrische gedachtegoed, wat nu Nieuwe GGZ gaat heten, stevig met z'n allen moeten omarmen, als tegenwicht tegen het nu nog overheersende lineaire bio-psycho-sociaal denken.

In dit nummer van SP is er veel aandacht voor nieuwe ontwikkelingen in de GGZ en de positie van de SPV. In *"Je bent als SPV je eigen instrument"* gaan de auteurs **Khalid Bennaceur**, **Lizan Hijlarides** en **Sanne van der Molen** in op de vraag of leertherapie van toegevoegde waarde kan zijn voor de SPV. Hun conclusies zullen niet vreemd overkomen want toename van zelfbewustzijn en zelfreflectie zullen leiden tot beter inzicht in eigen professioneel handelen. Ze hebben het mooi voor ons op een rij gezet.

In *"De Invloed van het Zorgprestatie model op de behandelkeuzes van de SPV"* vragen **Anna de Vries** en **Marije Melsert** zich af wat de invloed van het Zorg Prestatie Model (ZPM) is op de dagelijkse activiteiten van de SPV. De auteurs verwijzen naar belangrijke ontwikkelingen uit het Landelijk Kwaliteitsinstituut GGZ versie 4.0 die directe consequenties gaan hebben voor het Landelijk Kwaliteitsinstituut versie 3.0. Er wordt gepoogd de SPV beter te positioneren en de autonomie van de SPV te borgen. Dat neemt niet weg dat er nog stappen gezet moeten gaan worden voor deze rolinvulling voor de SPV.

Het artikel van **Sanne Grefelman** en **Marcella Winkel** *"De SPV als Coördinerend Regiebehandelaar: Rolverandering in de GGZ en VGZ vraagt om erkenning en actie"* sluit hier naadloos op aan. Sinds 1 april 2022 heeft de SPV een AGB-code waarmee de SPV officieel de rol van coördinerend regiebehandelaar vervult. Ze komen tot de conclusie dat het vraagt om *het ontwikkelen van heldere functieprofielen, het bieden van passende inschalmingsmogelijkheden en het waarborgen van consistentie met geldende wet- en regelgeving. Aan de andere kant hebben SPV-en ook een actieve rol in het promoten van hun eigen toegevoegde waarde, het delen van hun expertise en ervaringen en het streven naar professionele ontwikkeling.* Hierbij hoort passende erkenning en waardering.

In "*Veerkracht in de GGZ: Het belang van innerlijke kracht en zelfzorg voor Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundigen*" gaan **Marije Melsert van Mulligen, Sanne Grefelman** en **Marcella Winkel** in op de mentale en fysieke gezondheid van de SPV in een samenleving waar de werkdruk hoog ligt en de emotionele belasting lijkt toe te nemen. Ook het tekort aan professionals maakt het er niet gemakkelijker op. Wat is er nodig om onze eigen veerkracht in de gaten te houden en te versterken? In dit artikel trekken de auteurs een aantal passende conclusies.

Sanne van der Molen en **Anna de Vries** hebben zichzelf de volgende onderzoeksvraag voorgelegd: *Wat is de impact van vrouwspecifieke aandoeningen op de beroepsvitaliteit in de geestelijke gezondheidszorg?* In hun bijdrage "*(Geen) vrouw overboord!*" beschrijven ze de invloed van vrouwspecifieke medische aandoeningen of aandoeningen die op vrouwen een andere uitwerking hebben dan op mannen. In de GGZ zijn 76,3 % van de medewerkers vrouw, dus de hoogste tijd om hierbij stil te staan. De auteurs komen tot een rijtje met voorstellen wat er op dit gebied nodig is. En om de organische opbouw van deze SP te completeren komt **Ingelien Warmerdam** met een artikel met de pakkende titel "*Vrouwen in de overgang, dat is ook sociale psychiatrie*". Ze vraagt aandacht voor specifieke psychische en psychiatrische klachten waar vrouwen in deze fase tegenaan lopen. Ze komt tot de conclusie *dat de overgang zich op het snijvlak van psychiatrie en somatiek manifesteert en dat dit niet meer los van elkaar gezien en behandeld kan worden. Sociaal psychiatrisch verpleegkundigen kunnen zich bij uitstek op dit snijvlak manifesteren en zo deze specifieke zorg voor vrouwen in de overgang onder de aandacht brengen.*

In **Mediaan** deze keer een bijdrage over jongeren. In "*Jongeren en suicidaliteit*" geeft **Ingelien Warmerdam** een korte samenvatting van de lezing die ze onlangs op de studiemiddag van de V&VN-SPV heeft gehouden. Er is te lezen dat we vooral moeten normaliseren want het is voor jongeren in deze tijd niet gemakkelijk om hun weg te vinden. Dirk de Wachter geeft al aan dat de samenleving steeds competitiever wordt, alles sneller gaat en dat de norm hoog ligt om te presteren.

Ineke Otten las voor ons het boek van **Gertjan van Zessen** met de titel "*Zelfwaardering, snelle methode voor stressreductie en gedragsverandering.*" **Ingelien Warmerdam** las het boek van **Estrella Montoya** "*Hormonen en vrouwen; de invloed van hormonale veranderingen op hersenen, gedrag en emoties*" en schreef er een recensie over. **Iris Van Zomeren & Erik van Zomeren** schreven "*Van waanzin naar Wijsheid; het autobiografische levensverhaal van Iris van Zomeren*" en wederom **Ingelien Warmerdam** klom in de pen om het te recenseren.

In de rubriek **Documentaire besproken** kroop **Simone van Erp** voor ons achter de tv om de documentaire serie "*Een goede dood*" van **Elena Lindemans** te bekijken. Elena Lindemans maakte eerder de documentaire "*Moeders springen niet van flats*" en geeft hier met deze vierdelige documentaire een vervolg aan door zes hoofdpersonages te volgen die de regie over hun eigen levenseinde willen.

In de rubriek **Dichterbij** deze keer twee columns over het werk van de SPV in de dagelijkse praktijk van **Gerard Lohuis**.